

08 JAN. 2016

06 JAN. 2016

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
TELEFAX: 210 5203872
Πληροφορίες: Ζ. Αδαμοπούλου
Τηλέφωνο: 2131516472
e-mail: ypertns@ypakp.gr

Αθήνα, 7 Ιανουαρίου 2016
Αριθ. Πρωτ.: 986

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
✓ Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
Αθήνα

ΘΕΜΑ: Παροχές και στήριξη σε Άτομα με Ειδικές Ανάγκες (ΑμεΑ)

ΣΧΕΤ: Η με αρ. πρωτ. 1561/30-11-2015 ΕΡΩΤΗΣΗ

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού που κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή, κ. Ε. Μπασιάκο, σας πληροφορούμε τα εξής:

Α. Το Υπουργείο μας, με το σχεδιασμό και την εφαρμογή της προνοιακής πολιτικής για Άτομα με Ειδικές Ανάγκες (ΑμεΑ), αποσκοπεί στην ενίσχυση των ατόμων αυτών για την αντιμετώπιση των αυξημένων και εξειδικευμένων αναγκών που αντιμετωπίζουν εξαιτίας της αναπηρίας τους, αλλά και στην κοινωνική τους ένταξη μέσω της εφαρμογής των προγραμμάτων κοινωνικής αποκατάστασης.

Στο πλαίσιο του επικουρικού και συμπληρωματικού χαρακτήρα της Πρόνοιας σε σχέση με τις παροχές των ασφαλιστικών ταμείων, εφαρμόζονται 9 προγράμματα οικονομικής ενίσχυσης, ανάλογα με το είδος και το ποσοστό αναπηρίας, το ασφαλιστικό καθεστώς κ.τ.λ. Από τα προγράμματα αυτά καλύπτονται όλες οι κατηγορίες αναπηρίας (τυφλοί, κωφοί, άτομα με κινητικές αναπηρίες κ.α.).

Επισημαίνεται ότι, παρά τη δύσκολη οικονομική συγκυρία, τα ποσά που χορηγούνται στα ΑμεΑ, μέσω της εφαρμογής των ανωτέρω προγραμμάτων, δεν έχουν υποστεί περικοπές.

Σε ό, τι αφορά στις γνωμοδοτήσεις των ΚΕ.Π.Α. και σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 3 εδ. γ, του ν. 4331/2015, η καταβολή της ενίσχυσης ξεκινά από την επόμενη της λήξης της προηγούμενης παροχής, εφόσον ο ενδιαφερόμενος προσκομίσει τα απαραίτητα δικαιολογητικά εντός 6 μηνών από την ημερομηνία λήξης της προηγούμενης γνωμάτευσης.

Τέλος, αναφορικά με το ζήτημα ενδεχόμενης επανεξέτασης ατόμων με νοητική υστέρηση, αυτό αποτελεί αρμοδιότητα των ΚΕ.Π.Α., με τις γνωματεύσεις των οποίων καθορίζεται το ποσοστό αναπηρίας, βάσει του οποίου εντάσσεται ένα άτομο σε κάποιο πρόγραμμα οικονομικής ενίσχυσης.

Β. α) Το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ ανέλαβε για λογαριασμό της πολιτείας τη διαχείριση των ΚΕ.Π.Α. από 1/9/2011 και μετά, υπό εξαιρετικά δυσχερείς συνθήκες όσον αφορά στα δημοσιοοικονομικά μεγέθη, τις υφιστάμενες ελλείψεις σε υποδομές και προσωπικό του Ιδρύματος και με διαρκώς

αυξητικές τάσεις των εισερχόμενων νέων αιτημάτων που παραλαμβάνονται καθημερινά από τις υπηρεσίες ΚΕ.Π.Α.

Τις ανωτέρω δυσχερείς συνθήκες επέτεινε η μεταφορά από 1/1/2012 των Μονάδων Υγείας και του ιατρικού προσωπικού του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ στον ΕΟΠΥΥ, που από 17/2/2014 και μετά μεταφέρθηκαν εκ νέου και εντάχθηκαν στις Δ/νσεις Υγειονομικών Περιφερειών (Δ.Υ.Πε) του Πρωτοβάθμιου Εθνικού Δικτύου Υγείας (Π.Ε.Δ.Υ.).

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι μέχρι τον Μάρτιο του περασμένου έτους, εξαιτίας της πολύμηνης απεργιακής κινητοποίησης των ιατρών-μελών των Υγειονομικών Επιτροπών, είχαν συσσωρευτεί 68.000 αιτήματα προς εξέταση.

Ωστόσο, με ενδελεχή οργανωτικό σχεδιασμό και συστηματική λήψη εντατικών μέτρων εκ μέρους της Διοίκησης του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ κατορθώθηκε η εξομάλυνση όλων των δυσλειτουργιών των Υγειονομικών Επιτροπών ΚΕ.Π.Α. σε ελάχιστο χρονικό διάστημα.

Έτσι, από τον Μάιο του 2014 και μετά, επιβεβαιώνεται, μέσω στατιστικής απεικόνισης, ο ελάχιστος πλέον χρόνος που απαιτείται από την κατάθεση του αιτήματος μέχρι την εξέταση του αιτούντος από τις υγειονομικές επιτροπές των ΚΕ.Π.Α., ενώ σε μηνιαία βάση προγραμματίζονται πανελλαδικά τουλάχιστον 1.300 υγειονομικές επιτροπές με δυνατότητα εξέτασης από 14.000-19.000 αιτήματα, λαμβανομένου υπόψη ότι ο μέσος όρος των υποβαλλόμενων ανά μήνα νέων αιτημάτων ανέρχεται σε 11.000.

Συγκεκριμένα, από 01/01/2015 έως 10/12/2015 διενεργήθηκαν πανελλαδικά 14.615 υγειονομικές επιτροπές, στις οποίες εξετάστηκαν 163.874 αιτήματα, ενώ οι υφιστάμενες εκκρεμότητες την 10/12/2015 ανέρχονται μόλις σε 7.393. Επίσης, για το χρονικό διάστημα από 11/12/2015 έως 31/01/2016 έχουν προγραμματιστεί 2.075 Υγειονομικές Επιτροπές για την εξέταση 22.000 αιτημάτων και προγραμματίζονται εντατικά οι συνεδριάσεις των επιτροπών για το μήνα Φεβρουάριο 2016.

Ο χρόνος ανταπόκρισης στα προς εξέταση αιτήματα κυμαίνεται από 20-30 ημέρες για τα πρωτοείσακτα περιστατικά και από 2-3 μήνες για την εξέταση των ενστάσεων και αυτό εξαιτίας του ότι δεν μπορούν ιατροί που συμμετείχαν στην Πρωτοβάθμια Υγειονομική Επιτροπή να συμμετέχουν και στη Δευτεροβάθμια, λαμβανομένου επιπρόσθετα υπόψη ότι ο προγραμματισμός των ιατρών για τη συμμετοχή τους στις υγειονομικές επιτροπές γίνεται σε συνεννόηση με την υπηρεσία τους στους υγειονομικούς σχηματισμούς του ΠΕΔΥ, των οποίων πρέπει να διασφαλίζεται η εύρυθμη λειτουργία.

Τονίζεται, όσον αφορά στα υπό εξέταση περιστατικά των απομακρυσμένων ή νησιωτικών περιοχών της χώρας, ότι ο χρόνος αναμονής δεν ξεπερνά επίσης τους τρεις μήνες, καθώς στις περιπτώσεις αυτές συγκροτούνται ειδικά κλιμάκια ιατρών όλων των ειδικοτήτων, που μεταβαίνουν επί τόπου για την εξέτάσή τους, με σκοπό την καλύτερη εξυπηρέτηση των ασθενών, αφού δεν απαιτείται πλέον η μετακίνησή τους στα πλησιέστερα αστικά κέντρα για το σκοπό αυτό.

Μικρή απόκλιση από τους ανωτέρω χρόνους παρουσιάζουν ελάχιστα αιτήματα που αφορούν είτε σε ειδικότητες οι οποίες συγκεντρώνουν μικρό πλήθος αιτημάτων, είτε σε διάσπαρτα, μεμονωμένα περιστατικά απομακρυσμένων περιοχών, που εξετάζονται κατ' οίκον.

Τέλος, επισημαίνεται ότι, οι αιτήσεις που αφορούν παράταση ήδη χορηγηθέντων συντάξεων, επιδομάτων ή προνοιακών οικονομικών ενισχύσεων λόγω αναπηρίας μπορούν να κατατίθενται στα ΚΕ.Π.Α. έως 3 (τρεις) μήνες προ της λήξης ισχύος της προηγούμενης γνωμάτευσης, ώστε να διασφαλίζεται η αδιάλειπτη χορήγησή τους, δεδομένου ότι ο χρόνος αναμονής τους αυτόματα ελαχιστοποιείται ή μηδενίζεται.

β) Όπως είναι γνωστό, η λειτουργία των Υγειονομικών Επιτροπών ΚΕ.Π.Α. βασίζεται, αφενός, στην εξειδικευμένη εκπαίδευση των ιατρών του Ειδικού Σώματος Ιατρών Υγειονομικών Επιτροπών Αναπηρίας και αφετέρου, στην επιστημονική τεκμηρίωση της υγειονομικής τους κρίσης με βάση ενιαίους κανόνες εκτίμησης του βαθμού αναπηρίας [Ενιαίος Πίνακας Προσδιορισμού Ποσοστών Αναπηρίας (Ε.Π.Π.Α.)], που θεσμοθετεί κωδικοποιημένα σε τακτά χρονικά διαστήματα η ίδια η επιστημονική κοινότητα, με ανεξάρτητα όργανά της.

Επισημαίνεται ότι, ο Ε.Π.Π.Π.Α. είναι υποχρεωτικά εφαρμοστέος από τις Υγειονομικές Επιτροπές του ΚΕ.Π.Α., τα τελευταία δε δύο χρόνια, ήτοι από συστάσεως του θεσμού των ΚΕ.Π.Α. και μετά, έχει τροποποιηθεί δύο φορές και επίκειται σύντομα τρίτη τροποποίηση, με βάση τα πλέον σύγχρονα κάθε φορά επιστημονικά κριτήρια και δεδομένα της ιατρικής επιστήμης, ύστερα από πρόταση της Διεύθυνσης Αναπηρίας & Ιατρικής της Εργασίας του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και γνώμη της Ειδικής Επιστημονικής Επιτροπής.

Στο πλαίσιο της εκάστοτε αναθεώρησης του Ε.Π.Π.Π.Α. περιλαμβάνεται και η θέσπιση γενικών κανόνων ή διατάξεων που αποσκοπούν στη διευκόλυνση από επιστημονικής πλευράς του έργου των Υγειονομικών Επιτροπών ΚΕ.Π.Α., αλλά και στην απαλλαγή των εξυπηρετούμενων από αυτές πολιτών από την πρόσθετη ταλαιπωρία της επανεξέτασής τους όταν η αναπηρία τους κρίνεται μη αναστρέψιμη.

Περαιτέρω, με την με αρ.Φ.11321/οικ.31102/1870/31.10.2013 (ΦΕΚ 2906/ τ.Β'/18-11-2013) Υ.Α., περιλήφθηκαν για πρώτη φορά σε Πίνακα σαράντα τρεις (43) παθήσεις που κρίθηκαν – με προϋποθέσεις- ως μη αναστρέψιμες και ως εκ τούτου η διάρκεια της αναπηρίας των πασχόντων από αυτές καθορίζεται για χρόνο αόριστο, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και η νοητική υστέρηση [στοιχείο με α/α 13]. Κατά συνέπεια, εφόσον τα εξεταζόμενα από 18/11/2013 και μετά περιστατικά αφορούν σε μία ή περισσότερες παθήσεις του υπόψη Πίνακα και πληρούν τις λοιπές απαιτούμενες προϋποθέσεις, η αναπηρία τους πιστοποιείται για χρόνο αόριστο, κατ' εφαρμογή των σχετικών διατάξεων.

Σε κάθε περίπτωση, πάντως, η διαπίστωση και η πρόβλεψη για την επ' αόριστον διάρκεια της αναπηρίας έγκειται στην κρίση των αρμόδιων υγειονομικών οργάνων που οφείλουν ελεύθερα να διατυπώνουν την επιστημονική τους γνώμη, έχοντας σχηματίσει ολοκληρωμένη άποψη για κάθε εξεταζόμενο περιστατικό, με βάση τα προσκομισθέντα ιατρικά στοιχεία και την κλινική εικόνα του ασθενούς, σε συνδυασμό με τα σύγχρονα δεδομένα της ιατρικής επιστήμης.

Γ. Με τις διατάξεις της περ. 1 της Υπ. ΙΑ5 της παρ. ΙΑ του άρθρου πρώτου του ν.4093/2012, προβλέπεται μείωση από 1-1-2013 του καταβαλλόμενου κατά την 31-12-2012 ποσού της σύνταξης ή αθροίσματος συντάξεων, από οποιαδήποτε πηγή και για οποιαδήποτε αιτία, που υπερβαίνει τα 1.000 ευρώ σε ποσοστό που βαίνει κλιμακωτά, από 5% και 20%, ανάλογα με το ύψος της καταβαλλόμενης σύνταξης. Με τις ίδιες διατάξεις, όπως ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους με το άρθρο 34 παρ. 4 του ν.4111/2013 προβλέπεται η εξαίρεση όσων λαμβάνουν το εξωϊδρυματικό επίδομα του άρθρου 42 του ν.1140/1981.

Επιπλέον, όσον αφορά στην κατάργηση από 1-1-2013 των επιδομάτων εορτών και επιδομάτων αδειάς, των συνταξιούχων και βοηθηματούχων φορέων κύριας και επικουρικής ασφάλισης αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, που θεσπίστηκε με τις διατάξεις της περ. 3 της παρ. ΙΑ της Υπ. ΙΑ6 του άρθρου πρώτου του ν.4093/2012, όπως αυτές ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους με την παρ. 6 του αρ. 34 του ν.4111/2013, προβλέπεται ότι κατ' εξαίρεση της γενικής αυτής κατάργησης, όσοι λαμβάνουν το εξωϊδρυματικό επίδομα του αρ. 42 του ν.1140/1981 εξακολουθούν και μετά την 1-1-2013 να λαμβάνουν ως επίδομα εορτών Χριστουγέννων, ολόκληρο το ποσό εξωϊδρυματικού επιδόματος και ως επίδομα εορτής Πάσχα και επίδομα αδειάς, το μισό του εξωϊδρυματικού επιδόματος. Το εν λόγω συνολικό ετήσιο ποσό επιδομάτων επιμερίζεται σε 12μηνιαία βάση και προσαυξάνει τη μηνιαία σύνταξή τους.

Επίσης, στο πλαίσιο των ρυθμίσεων του ν.4331/2015 και της κατ' εξουσιοδότηση του νόμου αυτού εκδοθείσας Υπουργικής Απόφασης Φ11321/οικ.47523/1570/23-10-2015, εξαιρούνται από τα νέα όρια ηλικίας όσοι συνταξιοδοτούνται με βάση τις διατάξεις του ν.612/1977, όπως ισχύει, καθώς και οι μητέρες και οι χήροι πατέρες ανίκανων για κάθε βιοποριστική εργασία τέκνων (αρ. 144 παρ. 1 του ν.3655/2008 και παρ. 6 του αρ. 24 του ν.2084/1992 σε συνδυασμό με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 17^ε του αρ. 10 του ν.3863/2010).

Τέλος, πέραν των ανωτέρω, με σκοπό την κατά το δυνατό στήριξη των πλέων ευπαθών ομάδων του πληθυσμού, όπως είναι τα ΑμεΑ, όπως είναι ήδη γνωστό, από την προϋπόθεση της συμπλήρωσης του 65^{ου} έτους της ηλικίας για την καταβολή του ΕΚΑΣ, εξαιρούνται οι ανάπηροι συνταξιούχοι, με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 80%.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΤΡΟΥΓΚΑΛΟΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ